# קב: המנחות והנסכים פרק שנים עשר מנחות

עין משפט נר מצוה

ג א מיי׳ פ״ד מהלכות פסולי המקדש הלכה יט:
ד ב מיי׳ פ״ה מהלכות שגגות הלכה יב ופ״ב מהלכות מעשה הקרבנות הלכה יט:
ז ג ד מיי׳ פרק ח מהלכות מעשה קרבנות הלכה כ:
יז ו מיי׳ שם הלכה ג:

מוסף רש״י

הדם ישפך. למה והבשר ישרף. דתניא המולין שנשחטו בעזרה בקבוצה בעלמא, הלי בפריפה דהוי כמת פסול נזרק הדם. קודם שנתנו לו הבשר יאכל. שהרי נמצר כל הפסרה והרי״ל משם מלוי כשר שהרי על הספק בא מתחלה וכפר הספק והלך יזרק. הדם, שכל העומד לזרק מזרוק דמי וה״ל בעזרה ליתן לתחר אזקה דם (בדיחות כג:). כלי שרת. בגון הכף המקבל הדם בכלי שרת (שם כג:). צריך של מנחות. קולטני קמא בלבור ממנחה ולתן שתן נמנם לתוכו. לריך לשון יבש ותוגמתו בלחם הפנים (דף כז:) היה קולו קל אלו עב לו לחלל (תוליו לו:).

שיטה מקובצת

ג) יאכל רבי: ב) חיבה מדאמר נמחק לר׳ שמעון מדרבי: ג) לשרוף בשרוף רמי: ד) לספולה: ה) ושני נמי מי מהניא ליה: ו) כי קא מבעיא: ז) אלו להביא: ח) שני עשרונין: ט) פליג לה: י) בכריתות מפרש: יא) נוקפו על חבוא: יב) ישפך: יג) דהתירא: יד) לענין שיורא: טו) דמי הוא: טז) מעיקרא דרבי: יז) צריך של מנחות קצת מן הסולת לא נגע בשפון: יח) יובש כראמרי׳ לענין שיהר היה קולו צרוד ואותו צרוד היינו יבש שאין הקול נשמע ובלעז ראקו: יט) מה שהביא הביאו: כ) אלו להביא: כא) אחד שהיו מונחים לפניו הס״ד ומה״ד הרי אלו פסולין דהיכא דנדר בכלי אחד (והביא): כב) שנתערבו דאמרינן: כג) אבל הכא: כד) ושהביא בו: כה) פי׳ בקונטרס גליון פ״ה דחוק ורי״י פירש דלעיל שנדר בשני כלים שנתחייב בשני לוגין ובשהביא בכלי אחד בולען מלוג כר׳ אליעזר דאמר אפילו מנחה של ששים עשרון אין לה אלא לוג ופסולה דעשה בפולה חריבה והכא איירי שכללן בשני כלים ואח״כ נתן בכלי אחד לקמרץ ולכך הם בשני מנחות שנתערבו ע״כ:

ממורת הש״ס

ירעה עד שיסתאב (דף כג:). בכריתות [א] בגמ׳ מפרש טעמא דרבנן מתוך שלבו נוקפו [ב] גמר ומקדים לה: **רבי אליעזר אומר יקריב.** ותיזל לטעמיה דאמר בכריתות (דף כה.) מתנדב אדם מפני מלוי בכל יום: [ג] **ישפוך.** לפרן והכשר שרף דמולין שנאמרו בעזרה היה: **נזרק קדם.** ואחר כך נותנ לו הכשר יאכל לכהנים שעל הספק נאה ממחלתה וכשעה כפרתה דהיינו זריקה אחרי ספק היה וכיפרה פסיקה והלכה לה [ד] הכי מפרש בכריתות [ה]: **כזורק דמי.** וקשיא לרב אחי ורב נחמן דהא הכא לף על גב דלא זריק אחרי ליה למזקיקה ולמיכליה דאוכלא [ו] איתיהא מצוה ליה מצוה דלזריקה מלמא לענין [ז] שיעור אוכלא למרינן מי בעי זריק: [ח] **מידי הוא טעמא.** לעיתר וכי טעמא דרבי יוסי הוא משום דכזורק דמי: **כלי שרת.** כגון הלי כוס שמקבל בו הדם מקדשין את הפסולין שאין פסולין לגמרי אלא לא קריבי: [ט] **כל הטעון ליזרק וכו׳.** למאי דס״ד מעיקרא [י] רבי יוסי בשיטת רבי שמעון אתרה נקיט לה: **לריך של מנחות.** [יא] כלאתרינן לענין שופר (ר״ה דף מ:) לריך של זהב. קלא מן הסולת שלא נגע בשמן ולא הוכשר ונגע בו שרך מוגן בו לחשון וכני וכו׳. לריך לשון יוכף [ב]: **כי קאמינא ליה דאורייתא.** לי מוגן בו לחשון וכני דאורייתא׳ שיכרפו את הכני לו לף ולכי קמיבעיא ליה דקיימא לן (בזבחים דף לב.) והכשר [יב] לרבות עלים ולבונה דלאו כני טומאה ניעהו דלף מקום מיכת הקדש דלאתא מיכת הקדש דאורייתא: **מוגן לחשון וכני.** לשרוף גם את הכני לו לין מוגן בו מדאורייתא: **כי קאמינא׳.** לעיל דמטעמא טומאת מוכלין דמשמע לחילו למנות לחשון וכני מדרבנן דמולין לת הכני לם קדש הוא לאין שורפין קדשים על טומאה דרבנן: **מתני׳ מה שהביא [יג] .** לאימר לף לשם נדרו הביאה לאף נדבה לאחת היא: **ו) להביא במקצת.** שהיה עשרון פלת מונח לפניו ואמר זו להביא במחצת כו׳ הרי זו פסולה דקנעה כלי שהזכיר בה ואין יכול לשנותה לכלי אחר: **אלו [יד] להביא בכלי אחד [טו].** והביא בשני כלים. שהרי שני קמלים והוא לף נדר אלא קומץ אחד בלבד ושינה פסולין: נתנן לכלי אחר יש להן דין ב׳ מנחות שנתערבו שאם יכול לקמרץ מזו בשני עצמן ומזו בשני עצמן. אבל הכא כהאומר הרי עלי ב׳ עשרונין דאידך ואידך במחבת או אידך ואידך במרחשת שלא שינה אלא בכלים אימא ידי נדרו נמי יצא: משום דקא פליג ביה בכלי משום הכי לא יצא: והתניא לא קידשום כלי שרת דמשמע דאפילו

כי קאמרינן דרבנן. תימה בפרק חזר (פסחים כ.) דקאמר התם גבר לתיתכשר בשלי כו׳ אלא בתיבת הקודש מפשוט דבעי ר״ש [בן לקיש] למאי לף מדאי כי הכא דר״ש בן לקיש מינצי לי׳ לחוריית׳ כי קאמר הכא דרבנן ור״ל דהוה לתרן אם לפרי לרב יוסף דאמר בפ״ב דמולין (דף לו:) לר״ש בן לקיש נמי עשוהו כהכשר מיס דרבנן ומשמע דקסבר דמינעי ליה דרבנן ולדידיה ה״ג דמיפשוט מהכא כי היכי דפשיט לי׳ התם: **כשתי** מנחות שנתערבו. ותמרינן בהקומץ רבה (לעיל כג.) אם יכול לקמוץ מזו בפני עלמה ומזו בפני עלמה כשרות ואם לאו פסולות והא דקתני נמי לעיל אלו להניח בשני כלים והניח בכלי אחד פסולה כגון דלף יכול לקמוץ מכל אחת בפני עלמה כך [בו] פי׳ בקו׳ ועוד ר״ל דהכא מיירי כגון שאמרו לו בשני כלים נדבת והקריבן בשתי כלים ומזר ונתנן בכלי אחד וקמ״ל דלף ע״פ שממילה הניח בכלי אחד מ״מ הוי לה כאלו אמרו בשתי כלים ואפ״ה לא יצא: [ג] **הא** מני בית שמאי היא דאמרי

**תפום לשון ראשון דתנן**

בו׳. בפ׳ שני למזר (דף ט.) מפרש טעמיה דר״ש דסבר לה כר״מ דאמר אין אדם מוציא לכריו לבטלה ויכול לאחר כריו כיר הוה נזיר כי קאמר מן הגרוגרות למיתשולי קאמי [ג] ר״ש לטעמייהו דאמרי אין אדם מקדש בקדש ויכול לאין אדם מקדש אין אדם מקדש בגזירות פי׳ כיון לאין אדם מוצי׳ לכריו לבטלה לף אימא מעיקרא כי אמר כריו נזיר היה בדעתו [ד] לגמור מן הגרוגרות ומן הדבלה אלא אחר דגמלך הוא והיינו לאיתשולי קרובה למזור בו וכיון דסברי אין אדם מקדש בקדש [ה] כדתנן (שם ל:) בית שמאי אומרים הקדש טעות הקדש כי אמר לא מלי מהדר לף נמוך כדי דיבור ע״ג דבעלמא כדיבור דמי וכית הלל אומרים אינו נזיר דסברי לה כר״ש דתנן ר׳ שמעון פוטר אלא המנדב כלרך המתנדבין פי׳ בקונט׳ גבי הרי עלי מנחה מן המעורים דקאמר אינו קמץ יניח מן החיטין דתפום לשון ראשון וכ״ש פוטר לאין זה כלרך המתנדבין דלף מנחה אלא אחת שעורין אלא מנחה קנאות ומכל מקום נזיר הוי לה נזיר דמעיקרא היה בדעתו [ו] לגמור מן הגרוגרות ואין זה כלרך הנודרים ואם תאמר ולימא טעמא דבית הלל משום דים אלא להקדש טעות לא הוי הקדש

אומר אף ידי נדרו נמי יצא: **זו להביא במחבת.** והא תניא לא קידשום כלי שרת אמר אביי לא קידשום ליקרב אבל קידשום ליפסל ואמר אביי לא שנו אלא

ירעה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה ר׳ אליעזר אומר יקריב שאם אינו בא על חטא זה הרי הוא בא על חטא אחר משנשחט נודע לו הדם ישפך והבשר ישרף נזרק הדם הבשר יאכל [ו] ורבי יוסי אומר אפי׳ הדם בכום יזרק והבשר יאכל ואמר רבא רבי יוסי בשיטת ר״ש אמר דאמר [ז]כל העומד לזרוק כזרוק דמי מידי הוא טעמא אמרי במערבא משמיה דרבי יוסי בר חנינא היינו טעמא דר׳ יוסי דקסבר כלי שרת מקדשין את הפסולין לכתחילה ליקרב אמר ליה רב אשי לרב כהנא [ח] [ט]מדאמר רבי שמעון כל העומד לזרוק כזרוק דמי כל העומד לשרוף [י] נמי בשרוף דמי נותר ופרה אמאי ממטאין טומאת אוכלין עפרא בעלמא נינהו א״ל [יא] חיבת הקודש מכשרתן אמר ליה רבינא לרב אשי נהי דמהניא להו חיבת הקודש [יב] לאיפסולי דגופיה ליקרויי טמא נמי למימני ביה ראשון ושני [יג] תפשוט [יד]דבעי ריש לקיש צריך של מנחות [טו]מונין בו ראשון ושני או אין מונין בו ראשון ושני כי [טז] מיבעיא ליה לריש לקיש דאורייתא כי קאמרינן דרבנן: **מתני׳** [יז]האומר הרי עלי במחבת והביא במרחשת במרחשת והביא במחבת מה שהביא הביא וידי חובתו לא יצא זו להביא במחבת והביא במרחשת במרחשת והביא במחבת הרי זו פסולה [יח]האומר הרי עלי שני עשרונות להביא בכלי אחד והביא בשני כלים בשני כלים והביא בכלי אחד מה שהביא הביא וידי חובתו לא יצא [יט]אלו זו להביא במחבת והביא במרחשת במרחשת והביא במחבת הרי זו פסולה [כ]האומר הרי עלי שני עשרונות להביא בכלי אחד והביא בשני כלים אמרו לו בכלי אחד נדרת הקריבן בשני כלים פסולין בכלי אחד כשרין [כא]הרי עלי שני [כב] עשרונות להביא בשני כלים והביא בכלי אחד אמרו לו בשני כלים נדרת הקריבן בשני כלים כשרין נתנו לכלי אחד כשתי מנחות שנתערבו: **גמ׳** [כג]וצריכא דאי אשמעינן הך קמייתא משום דאמר במחבת וקא מייתי במרחשת אבל הבא דאידי ואידי במחבת ואידי ואידי במרחשת אימא ידי נדרו נמי יצא ואי אשמעינן הך משום דקא פליג להו אבל התם דלא פליג [כד] ביה אימא לא צריכא ת״ר מה שהביא הביא וידי נדרו לא יצא ר״ש אומר אף ידי נדרו נמי יצא: **זו להביא במחבת.** והא תניא לא קידשום כלי שרת אמר אביי לא קידשום ליקרב אבל קידשום ליפסל ואמר אביי לא שנו אלא

נדרת הוה ליה למימר להו אחת נסם נדר אחרינא מייתינא לה: **בשני מנחות שנתערבו.** [כה] כלאתרינן בהקומץ [רבה] (לעיל דף כג.) אם יכול לקמוץ מזו בפני עלמה ומזו בפני עלמה כשרות ואם לאו פסולות. והא דקתני נמי לעיל אלו להניח בשני כלים והניח בכלי אחד פסול כגון שאין יכול לקמוץ מכל אחת בפני עלמה: **גמ׳ וצריכא דאי אשמעינן קמייתא.** הרי עלי במחבת והניח במרחשת דלף יצא ידי נדרו: **אבל** [כו] . בשני כלים והניח בכלי אחד דנאותו כלי אחד הניח אם אחת במחבת ואם אחת במרחשת [כז]מרחשת אימא ידי נדרו נמי יצא: **מידי ואידי.** כלי שנדר והניח [כח]: **משום דקא פליג ליה.** שאולך מנחה גדולה לשתי מנחות קטנות שנדר בכלי אחד והניח בשני כלים: **ר״ש.** לטולה מתניתין פליג דקסבר קנינותא דמנחה לאו כלי הוא: **והא תניא לא קידשום.** דזו להניח במחבת והניח במרחשת פסולה דלף קידשום אחרי פסולות הא מני להתדורינהו ולאיתוויי נאותו כלים שנדר: **לא שנו.** דזו להניח במחבת והניח במרחשת פסולה



ט) נראה לחסר כאן לאחר תירוצות.

גליון הש״ס

**גמרא** חיבת הקודש מכשרתן. עיין יומא דף מה ע״ב מוקפות ד״ה כמנחת ובמ״ש מנחות דף כה ד״ה לף ישפ:

רבינו גרשום

שאם אינו בא על החטא זה הרי הוא בא על ספק חטא אחר דהכי סבירא ליה לר׳ אליעזר דמביא אדם אשם תלוי בכל יום: הדם ישפך הכל והבשר ישרף שלא ע״י המזבח שהרי אין להן הקנה: נזרק הדם ואח״כ נודע לו שלא הטא הבשר יאכל תוארל וכבר נזרק הדם: ר׳ יוסי אומר אפי׳ הדם בכוס ישנזרק אפילו ונודע לו קודם שנזרק אפילו הכי זורק והבשר יאכל דכל העיכוב ליזרק כזרוק דמי וקשיא למאן דאמר דאי בעי זריק לא אמרינן: מידי הוא טעמא. כלומר מי סברת דמשום האי טעמא דכל הבשר יאכל תוארל כזרוק דמי קאמר רבי יוסי וקשיא למאן דאמר דאי בעי [זריק לא אמרינן] לאו היינו טעמא דרי יוסי פ) דכלי שרת מקדשין את הפסולי: למימני ביה ראשון ושני נמי. כגון שנשמאי האוכלין בשרץ למימני ביה ראשון ושני נמי: צריך. דבר יבש של מנחות כגון סלת ולבונה כמו היה קולו עבה או צרוד בלעז רוקו מחמת שיבש הוא השופר: כי קאמרינן הכא בנותר ופרה דמטמאה משום חיבת הקדש מדרבנן קאמרינן: מה שהביא כשר. וידי נדרו לא יצא וצריך עוד להביא כמו שנדר אבל נדר מנחה זו שהיתה לפניו להביא במחבת ושינה בה פסולה: אלו להביא בכלי שרת אחד. לקמרץ מהן קומץ אחד בלבד ושינה פסולין: נתנן לכלי אחר יש להן דין ב׳ מנחות שנתערבו שאם יכול לקמרץ מזו בשני עצמן ומזו בשני עצמן. אבל הכא כהאומר הרי עלי ב׳ עשרונין דאידך ואידך במחבת או אידך ואידך במרחשת שלא שינה אלא בכלים אימא ידי נדרו נמי יצא: משום דקא פליג ביה בכלי משום הכי לא יצא: והתניא לא קידשום כלי שרת דמשמע דאפילו

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com